

Derewel **nakə** **Yakuba** **a watsa aye** **Məfələkwe**

Mə derewel i Yakuba na, matətike ta mävəle gədaŋ a ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu neheye nətəye maŋgəna gər eye ka məndzibəra tebiye aye. Yakuba a watsa derewel nakay na, a Yahuda neheye tə pa mədzal gər ka Yesu aye.

Derewel i Yakuba faya ma tsikateye a ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu ka metsehe (1.2-8; 3.13-18). Andza niye, ta sliye faya məndze bəŋbəŋ kame i wu nakə ma dziye ha ndo zezeŋ aye: Dəretsətseh i məndzibəra (1.2-4), mawude matəre zlele eye (1.9-11; 5.1-6); mawude mäge mənese (1.2-18; 4.1-9), mədəslay ha gər a bo (4.13-16). Derewel nakay faya ma gwadiye: Məpe mədzal gər ka Mbəlom na, faya ma diye ha ndo ka mäge metsehe (2.14-26), məgay metsehe a bo ada məndze bəŋbəŋ kame i mənese (zəba ma 3.1-12).

Yakuba a watsa derewel nakay na, a ndo neheye zlele eye bay aye (zəba ma 2.6). Derewel nakay faya ma gwadateye ta kəts ndo i mətawak hay bay (2.1-13). A gwad zlele na, lele bay hərwi nakə ndo i zlele hay tə ge ha məsler tə dəma bay aye (5.1-6).

Mətsike me

¹ Neŋ Yakuba, ndo i məsler i Mbəlom ta Bəy Maduweŋ Yesu Kəriste.

Na tsikakum naha me a nəkurom ndo i Mbəlom neheye ka məndzibəra tebiye aye.

Mbəlom ma vəliye metsehe a ndo neheye tə dzala ha faya aye

² Malamar ga hay, dəretsətseh hay waray waray i mədze nakə ta dziye kurom ha, ta ndzakum a gər na, dərev kurom mâ ɲgwasa haladzay, ³ hərwi ka sərüm ha na, tadə ka pum mədzal gər kurom ka Mbəlom huya ada faya ka səməmay naha a mədze nakə ta dziye kurom ha aye na, ka ndzumeye bəɲbəɲ lele. ⁴ Ndzum bəɲbəɲ hus ka mandəve eye hərwi ada ka tərümeye masəra gər eye hay mə wu hay tebiye ada wuray mâ kətsakum bay, wu nakə lele bay aye mâ ge andaya mə dərev kurom bay.

⁵ Tadə ndoweye mə walaɲ kurom metsehe ɲgay andaya hala bay na, mâ tsətsah ka Mbəlom hərwi ada Mbəlom mâ vəlay. Mbəlom a vəlawə kwa a way tə dərev ɲgay peteh, ma kərahiye ha a ndo bay, ta dedək ma vəliye metsehe a ndo nakə ka tsətsah faya aye. ⁶ Ane tuk na, tadə ndoweye ma tsətsahiye wu ka Mbəlom na, mâ sər ha ta dedək Mbəlom ma vəleye, mâ dzala gər faya sulo sulo bay hərwi ndo nakə mədzal gər ɲgay sulo sulo aye na, neɲgeye andza dəlov nakə wekit wekit mətasl a bəl kwa a diye wuray wuray tebiye aye. ⁷ Slala i ndo nakay andza niye mâ dzala mə gər ɲgay Bəy Maduweɲ ma vəleye wu bay, ⁸ hərwi mədzal gər ɲgay sulo sulo ka Mbəlom, mədzele gər ɲgay ka wu nəte bay.

Ndo i mətawak hay ta ndo i zlele hay

⁹ Ndo nakə mətawak eye faya ma pay bəzay a Yesu Kəriste aye na, dərev ɲgay mâ ɲgwasa hərwi Mbəlom ka səkah ha. ¹⁰ Ndo nakə zlele eye faya ma pay bəzay a Yesu Kəriste aye na, dərev ɲgay mâ ɲgwasa dərmak hərwi Mbəlom kə ma ha ka dala. A

sər ha na, ma dziye andza məvurze i guzer nakə a bəta bəse aye. ¹¹ Pat kə zla faya abəra ŋgulak na, ma kuliye ha guzer, məvurze hay ta kutsiye ada məle tay kə nas. Andza niye, ndo i zlele ma dziye tə məsler ŋgay hay tebiye andza guzer neheye tə bəta kəriye tsa aye.

Mbəlom ma dziye ha ndo bay

¹² Məŋgwese ma ndziye ka ndo nakə a səmay naha a mədze neheye tə dza ha aye. Kə səmay a mədze neheye na, Mbəlom ma vəleye magogoy ŋgay, andza məgwede sifa nakə a gwad ma vəliye a ndo neheye a wuda tay ha aye.

¹³ Tadə masəpete kə ndzay a gər a ndoweye na, mâ gwad «Maa səpat ga na Mbəlom» bay hərwi ndəray ma sliye masəpete Mbəlom ka mäge mənese bay, ada Mbəlom a səpat ndo a mənese bay dərmak. ¹⁴ Kwa way a ge mənese na, ta bor i bo ŋgay nakə lele bay a səpat na ka mäge mənese aye. ¹⁵ Wu neheye lele bay a dzala mə gər ŋgay aye, ma dəba i məndze tsekweŋ na, ma giye parakka. Mezeleme niye ka səkah haladzay na, ma diye ha a məməte. ¹⁶ Malamar ga neheye na wuda kurom haladzay aye, ndəray mâ vakum gər bay. ¹⁷ Wu neheye ŋgwalak eye tebiye ti yaw abəra ka təv i Mbəlom, wu neheye lele eye na, i Mbəlom Bəba kway nakə a ge pat tə wurzla hay aye. Mbəlom na, a mbədə bay, a mbədə andza pat nakə a mbədə ma gəriye kurom ha a ləvon aye bay. ¹⁸ A vəlakway sifa tə bazlam ŋgay dedək eye. A ge niye na, tə dərev hərwi ada kâ tərakwa kurre eye hay mə walaŋ i wu neheye a ge aye.

Pumay zləm a bazlam i Mbəlom ada gum wu nakə a tsik aye

¹⁹ Malamar ga neheye na wuda kurom haladzay aye, dzalum ka wu nakay anaŋ aye: Ndzum tse-zlezleŋŋe ka məpay zləm a wu neheye siye i ndo hay ta tsikiye aye, ane tuk na, kâ tsik me bəse tsa bay, zla həlay eye təday ada kâ ge mevel bəse bay dərmak, ²⁰ hərwi ndo nakə ma giye mevel aye na, ma sliye faya məge wu nakə a yay a gər a Mbəlom aye bay. ²¹ Hərwi niye, zlum na wu neheye lele bay tebiye abəra mə dərev kurom, kâ gum mezeleme sa bay. Rəhum ha gər kurom ka dala kame i Mbəlom, ada pumay zləm a bazlam nakə a pa a dərev kurom aye. Bazlam nakay na, gədaŋ ŋgay andaya mətəme ha məsəfəre kurom.

²² Kâ tərūm ndo məpay zləm a wu nakə Mbəlom a tsik aye dəkdək bay, gum wu nakə a tsik aye dərmak. Ndo nakə a pay zləm dəkdək tsa kə ge na faya məsler eye bay na, a vay gər a bo ŋgay. ²³ Tadə ndoweye a pay zləm a bazlam nakay ada kə ge wu nakə a tsik aye bay na, neŋgeye andza ndo nakə a zəba ka dəre ŋgay mə malam, neŋgeye kəkay na, a ŋgatay. ²⁴ A zəba ka dəre ŋgay lele na, a ye ŋgway. Neŋgeye kəkay na, a mətəsa ha gər tə mazəbe ŋgay. ²⁵ Ndowneye ka zəba dəre a bazlam i Mbəlom mapala eye, kə ge ha məsler tə wu nakə a tsik aye na, Mbəlom ma piye faya ŋgama. Mâ pay zləm dəkdək tsa ada mâ mətəsa ha gər bay. Ane tuk na, dūh mâ rəhay ha gər. Mbəlom ma piye faya ŋgama hərwi bazlam nakay mapala eye ŋgwalak eye, neŋgeye gədaŋ eye hərwi mətəme kway ha abəra mə mezeleme.

²⁶ Tadə ndoweye kə dzala neŋgeye ndo məpay bəzay a Mbəlom, kə gay metsehe a dərneh ŋgay bay faya ma tsikiye wu neheye lele bay aye huya na, a vay gər a bo ŋgay, məpay bəzay a Mbəlom ŋgay niye ma giye ŋgama kwa tsekwen bay. Bazlam ŋgay neheye faya ma tsikiye ta təra kəriye. ²⁷ Məpay bəzay a Mbəlom ta lele eye nakə a yay a gər a Mbəlom aye na, məgatay gər a wur mətawak hay, a madakway i ŋgwas neheye faya ta siye dəretsətseh aye. Mā gay metsehe a bo ŋgay hərwi ada wu i məndzibəra neheye lele bay aye t̄a ye ha a mezeleme bay.

2

Ndo hay tebiye kame i Mbəlom na, n̄te

¹ Malamar ga hay, nəkurom na, ka dzalum ha ka Bəy Maduwen kway Yesu Kəriste. Neŋgeye bagwar eye a ze wu hay tebiye ta məzlaḅ, ka ŋgatakway a Mbəlom na, ma neŋgeye. Hərwi niye, k̄a ŋgənum ha ka bo abəra ndo hay bay. ² Agəna ndo andaya, a pa ka bo peteked neheye t̄ə le aye, a pa wu a wur həlay neheye t̄ə vəd ta gura eye, a ye naha a məhay gər kurom. Ndo ŋged na, mətawak eye peteked ŋgay neheye ka bo aye lele bay. ³ Nəkurom ka dəsłumay ha gər na, a ndo nakə a pa ka bo peteked neheye t̄ə le aye, ka gwadumay: «Amboh, dara, ndza ka dzaŋga ŋgwalak eye.» Ndo nakə mətawak eye na, ka gwadumeye: «Lətse mələtse» kəgəbay ka gwadumeye «Ndza kanaan ka dala.» ⁴ Tadə ka gum andza niye na, ka ŋgənum tay hay ka bo abəra ndo hay bədaw? Ka gumay sariya a ndo n̄te mə walaŋ i ndo niye hay bədaw? Wu neheye ka dzalum aye na, lele bay.

⁵ Malamar ga neheye na wuda kurom haladzay aye, tsənum lele, ka sərūm təbədew Mbəlom a pala ndo neheye mətawak eye ka mändzibəra aye na, hərwi ada tā pa mədzal gər ka Yesu Kəriste ada tā huta zlele nakə dedək eye, a pala tay hərwi ada tā fələkwa a Bəy i Mbəlom nakə a gwad ma zliye, ma vəliye a ndo neheye ta wuda na aye. ⁶ Ane tuk na, nəkurom dūh faya ka kətsumeye tay ha ndo i mətawak hay. Maa gawakum dəretsətseh na, ndo i zlele hay na gwad dūh ba? Maa vahawa kurom kame i sariya na, nəteye. ⁷ Maa tsik wu nakə lele bay aye ka məzele ŋgwalak eye i Yesu Kəriste nakə tə zalakum ha aye na, ndo i zlele hay.

⁸ Tadə ka rəhumay ha gər a bazlam i Mbəlom mapala eye nakə tə watsa mə Derewel i Mbəlom aye na, ka gum lele. Bazlam nakay mapala eye a gwad: «Wuda ndo i maged yak dərmak andza ka wuda na gər yak.*» ⁹ Ane tuk na, tadə ka ŋgənum tay ha ka bo abəra ndo hay na, ka gum mənese, bazlam mapala eye ma gəsiye kurom hərwi nakə ka rəhumay ha gər bay aye.

¹⁰ Kwa tadə ndoweye ka rəhay ha gər a bazlam i Mbəlom mapala eye tebiye, ane tuk na, kə nas ha nəte ka rəhay ha gər bay na, niye na, andza məgwedə kə nas tebiye. ¹¹ Hərwi Mbəlom nakə a gwad: «Kâ ge madama bay†» aye na, a gwad, «Kâ kəd gər i ndo bay‡» dərmak, ane tuk na, tadə ka kəd ndo na, kwa ka ge madama bay na, ka nas ha bazlam i Mbəlom mapala eye. ¹² Hərwi

---

* **2:8** Levitik 19.18. † **2:11** Madayaw abəra ma Ezipt 20.14, Bazlam mapala eye masulo eye 5.18. ‡ **2:11** Madayaw abəra ma Ezipt 20.13, Bazlam mapala eye masulo eye 5.17.

niye faya na gwadakumeye, sərüm ha, mə wu neheye ka tsikumeye ada mə wu neheye ka gumeye na, Mbəlom ma gakumeye sariya, ma tsətsahiye tadə nəkurom ka rəhumay ha gər a bazlam nakay gədan ɲgay andaya mətəme kurom ha aye. ¹³ Tadə ndoweye kə sakay naha a siye i ndo hay bay na, ahəl nakə Mbəlom ma giye sariya aye ma sakay naha bay dərma. Ane tuk na, tadə ka sakay naha a ndo hay na, Mbəlom ma gəsiye kar a sariya bay.

Məpe mədzal gər ka Yesu ta məge məsler

¹⁴ Malamar ga hay, tadə ndoweye kə tsik tə bazlam kə dzala ha ka Mbəlom, ane tuk na, kə ge wu nakə Mbəlom a tsik aye bay na, ma dzəniye na ma kəkay? Mədzal ha andza nakay na, ma təmiye ha bay. ¹⁵ Agəna siye i ndo məpay bəzay a Yesu Kəriste hay andaya, peteked andaya fataya bay, may a wur fataya dərma. ¹⁶ Tadə ndo mə walaɲ kurom a gwadatay: «Dum tə zay. Mbəlom mā vəlakum peteked ta wu mənday», ane tuk na, kə vəlatay wu bay na, ɲgama eye mey? ¹⁷ Mədzal ha ka Mbəlom na, andza niye dərma. Tadə ndoweye kə gwad kə dzala ha ka Mbəlom, ane tuk na, kə ge məsler ɲgwalak eye bay na, mədzal gər ɲgay ka Mbəlom kə mət.

¹⁸ Agəla ndoweye ma gwadiye «Ndo ɲged faya ma dzaliye ha ka Mbəlom, ndo ɲged faya ma giye məsler ɲgwalak eye.» Na mbədəye faya na, bəzeɲ ha ma kəkay nakə faya ka dzaliye ha ka Mbəlom aye ada faya ka giye məsler ɲgwalak eye bay. Ada neɲ na bəzakeye ha məsler ga neheye ɲgwalak eye hərwi ada kâ ɲgatay neɲ faya na dzaliye ha ka Mbəlom. ¹⁹ Ka dzala ha Mbəlom andaya nəte

ngwen. Ka ge lele. Kwa mäsəfəre neheye lele bay aye ta dzala ha dərmaḱ, ada hərwi niye faya ta dzədzariye. ²⁰ Nəkar ndo i matərahahaŋ! A saka tā dāka ha mədzaḱ gər ka Mbəlom ze mäge məsler ŋgwalak eye na, ma giye ŋgama bay na, ka sər təbədew? ²¹ Bəba tətə kway Abraham a təra tsədaŋŋa kame i Mbəlom na, ta tsəved waray? A təra tsədaŋŋa na, tə wu nakə a ge aye bədaw? A zla wawa ŋgay Izak məkəday naha a Mbəlom. ²² Anəke ka sər ha mədzaḱ ha ka Mbəlom ada ta mäge məsler ŋgwalak eye hay ti ye ka bo salamay. A ge ha andza niye na, kə vəlay ha dərev ŋgay peteh a Mbəlom. ²³ Wu nakay a ge bo na, andza nakə tə watsa mə Derewel i Mbəlom, a gwad: «Abraham a dzala ha ka Mbəlom, hərwi niye Mbəlom a təra ha ndo i dedek kame ŋgay.Š» Tə zalay «dzam i Mbəlom.» ²⁴ Ka sərūm ha na, ndo a təra tsədaŋŋa kame i Mbəlom na, hərwi nakə a ge məsler ŋgwalak eye hay aye dərmaḱ bəna ta mədzaḱ gər dekdek bay.

²⁵ Ta Rahab ŋgwas mäge madama bəbay andza niye. Ndo məsləre i Yahuda ti ye a gay ŋgay na, ka dzəna tay ha. Kə datay ha tsəved mekeleŋ eye hərwi ada tā təma. Hərwi məsler ŋgay nakə a ge andza niye aye na, ka təra ndo tsədaŋŋa eye kame i Mbəlom.*

²⁶ Andza niye, tadə mäsəfəre ki yaw abəra ma ndo na, ndoweye niye kə mət. Mədzaḱ ha ka Mbəlom na, andza niye dərmaḱ. Tadə ndoweye kə ge məsler ŋgwalak eye hay bay na, mədzaḱ gər ŋgay ka Mbəlom kə mət.

Š 2:23 Madazlay i wu hay 15.6. * 2:25 Zozowe 2.1-21.

3

Gumay metsehe a dərneh kurom

¹ Malamar ga hay, kâ tərüm tebiye kurom eye ndo matətike tay ha ndo hay bay. Sərüm ha nəmay neheye nəmaa tətikateye a ndo hay aye ta gameye sariya ma ziye i ndo siye hay.

² Nəkway tebiye faya ka gakweye mənese. Tadə ndowe ye faya ma tsikiye me ze mäge mənese na, neŋgeye ndo i dedek. Kə sla da məgay metsehe a bo ŋgay. ³ Dzalum ka pəles təday. Ka pakway bəre a bazlam a pəles na hərwi ada mâ rəhakway ha gər ada ma zəŋgaliye tsəved nakə a sakway aye. ⁴ Zəbum ka kwalalan i yam bagwar eye. Kwa tadə bagwar eye hay bəbay ada mətasl faya ma vəzliye ta gədan ma diye ha bəbay na, ndo faya ma geye metsehe tə wuye andaya tsekweŋ hərwi ada mâ ye a təv nakə a say aye. ⁵ Dərneh i ndo na, andza niye dərma. Kwa neŋgeye tsekweŋ bəbay na, ma sliye mədəslay ha gər a bo tə wu bagwar eye hay.

Zəbum! Ako tsekweŋ na, ma təmiye kəsaf bagwar eye tebiye təlmed təlmed. ⁶ Dərneh i ndo bəbay andza ako. Mənese i məndzibəra na, mə dəma, mə bo kway. Faya ma nasiye ha bo tebiye. Ma vatiye ako nakə ma dziye ha məsəfəre i ndo tebiye. Ako niye a yaw na ma ako nakə ma mbatiye bay ka tor eye.

⁷ Ndo hay ta sliye faya məgay metsehe a wu hay tebiye, ta sliye faya ka wu i pesl hay, diyeŋ hay, dədə hay ada tə kələf dərma. ⁸ Ane tuk na, ndo hay ta sliye faya məgay metsehe a dərneh bay. Neŋgeye na, wu nakə lele bay aye. A sla faya məndze səkeffe bay. Neŋgeye maraha eye ta

muwar nakə ma kədiye ndo aye. ⁹ Ta dərneh na, ka zambadakweye ha a Mbəlom Bəba kway, ada ka vəkakweye tay ha mezeleme a ndo neheye a ge ka mandzəkkit bo ŋgay aye dərma. ¹⁰ Bazlam i mazambaday a Mbəlom ta məvəle mezeleme a ndo a yaw mə huf i bazlam eye nəte. Malamar ga hay, m̄a təra andza niye bay. ¹¹ Yam nakə a tsəhən aye ta yam nakə hərwak hərwak aye ta ŋgəzaweye ma bədiyem eye nəte daw? ¹² Malamar ga hay, sərūm gurov ma sliye faya məwe tetədəz daw? Werepezl ma sliye faya məwe gurov daw? Yam nakə a tsəhən aye na, ma ŋgəzaweye yam nakə a tsəhən bay aye bay.

Metsehe nakə a yaw abəra ka təv i Mbəlom aye

¹³ Ndo i metsehe andaya mə walaŋ kurom daw? Ndo i ndaraw andaya daw? M̄a bəzay ha metsehe ŋgay ta məge məsler ŋgwalak eye hay ada m̄a hənə ha gər ŋgay ka dala. ¹⁴ Agəna nəkurom sələk eye, ada dərev kurom dūwekeke, ada faya ka dzalum-eye ka bo kurom eye dəkdek tsa dərma. Tadə kə ge andza niye na, k̄a ŋgalakum bay ada k̄a rawum me ka dedek bay. ¹⁵ Slala i metsehe niye na, a yaw abəra ka təv i Mbəlom bay, nakay na, i məndzibəra. Məsəfəre i Mbəlom andaya mə dəma bay, wu i ndo zezeŋ hay, a yaw mə həlay i Fakalaw. ¹⁶ Tadə ndo hay sələk eye hay ada faya ta dzaliye ka bo tay eye dəkdek na, wu hay ta diye ka bo ta tsəved eye sa bay ada slala i wu neheye lele bay aye ta ndohwaweye dərma.

¹⁷ Ane tuk na, metsehe nakə a yaw abəra ka təv i Mbəlom aye na, wal. Neŋgeye na, tsədaŋŋa, a vək məndze zay mə walaŋ i ndo hay, neŋgeye ləfedede,

a sara ha gər tonḡwa tonḡwa bay, a sakay naha a ndo hay, a ge na, məsler ɲḡwalak eye huya, a ɲḡəna tay ha ka bo abəra ndo bay, dərneh mə bazlam ɲḡay sulo təbey. ¹⁸ Ndo neheye ta wuda məndze zay aye na, faya ta dzəniye siye i ndo hay ka məhute məndze zay. Wu nakə faya ta giye na, ma giye lele. Ma giye andza ta sləga wu a guvah ada tə dza wu nakə a ndzohw aye.

4

Kā gum dzam ta məndzibəra bay

¹ Mətsal bo tə matəre mə walaɲ kurom na, a yaw mənḡay? Na gwad hərwi nakə bor i bo kurom hay faya ta tsaliye bo mə nəkurom aye.

² A sakum wu hay, ada ka hutum bay na, nəkurom maləva bo eye ka məkədə ndo hay. Ka gumeye dəre ka wu hay ane tuk na, ka slumeye faya məhute bay. Hərwi niye faya ka tərume ye ada faya ka tsalumeye bo mə walaɲ kurom aye. Ka hutumeye wu nakə a sakum aye bay hərwi ka tsətsahum ka Mbəlom hərwi ada mā vəlakum bay. ³ Kwa tadə ka dūwulumay me a Mbəlom hərwi ada mā vəlakum, ma vəlakumeye bay hərwi ka dūwulumay me ta tsəved lele aye bay, ka tsətsahum wu neheye ka gum faya dəre aye.

⁴ Nəkurom ka tərūm andza ɲḡwas neheye faya ta giye madama aye. Sərūm ha, tadə ndoweye ka wuda wu i məndzibəra na, neɲḡeye ndo mənə dəre i Mbəlom. Ndo nakə a say məpay bəzay a wu i məndzibəra aye na, ka təra ndo mənə dəre i Mbəlom. ⁵ Nəkurom ka dzalum wu nakə tə watsa a Derewel i Mbəlom aye na, ka təra wu kəriye daw? A gwad: «Məsəfəre nakə Mbəlom a pa a bo kway aye

na, sələk eye.»⁶ Sa na, ma vəlakweye ɲgama nakə a ze wu tebiye aye. Andza nakə tə watsa a Derewel i Mbəlom aye na, «Mbəlom ma kərahiye ndo neheye ta dəslay ha gər a bo aye, ane tuk na, ma vəliye ɲgama a ndo neheye tə həna ha gər aye.*»

⁷ Hərwi niye, rəhumay gər a Mbəlom. Səmunay naha a Fakalaw, ma hwayakumeye. ⁸ Həndzədum ka təv i Mbəlom, ma həndzədiye tə nəkurom dərma. Nəkurom neheye faya ka gumeye mezeleme aye, barum na həlay kurom. Nəkurom neheye mədzal gər sulo sulo aye, zlum na mezeleme abəra mə dərev. ⁹ Ndzum tsokodokkwa hərwi mezeleme kurom hay, ada tuwum. Kā ɲgwasum dūh bay, tuwum. Dərev kurom mā ɲgwasu sa bay, ane tuk ndzum tsokodokkwa. ¹⁰ Hənum ha gər kurom kame i Mbəlom hərwi ada mā səkah kurom ha.

Kâ gum sariya ka ndo bay

¹¹ Malamar ga hay, kâ tsikum wu nakə lele bay aye ka ndo hay bay. Ndo faya ma tsikiye wu nakə lele bay ka ndo aye ada faya ma giye faya sariya aye na, a tsik wu nakə lele bay ka bazlam mapala eye ada faya ma giye faya sariya dərma. Azlakwa tadə faya ka giye sariya ka bazlam mapala eye na, faya ka rəhay ha gər, faya ka giye faya sariya dekdek tsa. ¹² Maa vəl bazlam mapala eye a ndo hay na, Mbəlom nəte ɲgweɲ. Ndo məge sariya na, neɲgeye nəte ɲgweɲ. Maa sla mətəme tay ha ndo hay na, neɲgeye nəte. Maa sla mədze tay ha na, neɲgeye nəte ɲgweɲ. A nəkar, ka dzala nəkar na, way nakə ka gateye sariya a ndo hay aye.

* **4:6** Dzeke hay 3.34.

Kâ dâslumay gər a bo bay

¹³ Pumay zləm a wu nakə na tsikiye, nəkurom neheye faya ka gwadumeye: «Bəgom kəgəbay tədœ na, nəmaa diye a wuzlah gay, nəmaa ndziye mə dāma məve nəte hərwi məhute suloy hal-adzay.» ¹⁴ Ane tuk na, nəkurom na, ka sərūm wu nakə ma giye bo tədœ aye bay. Məsəfəre kurom na, andza makukulek nakə məndze tsekweŋ ka ŋgateye, tsa na, ma dziye sa aye. ¹⁵ Ka gwadumeye dūh na: «Tadə kə yay a gər a Mbəlom na, nəmaa ndziye tə dāre, nəmaa giye wu nakay kəgəbay wu taday.» ¹⁶ Ane tuk na, faya ka ŋgalakumeye, ka ŋgalakumeye tə bazlam kurom neheye faya ka tsikumeye aye. Məge andza niye lele bay.

¹⁷ Andza niye sərūm ha na, ndoweye a sər məge ŋgwalak ada kə ge na bay na, kə ge mənese.

5

Nəkurom ndo i zlele hay, gum metsehe

¹ Gum metsehe nəkurom ndo i zlele hay, tuwum bo kurom ta magala hərwi dāretsətseh neheye faya ta həbiye kurom aye. ² Zlele kurom hay ta ze, peteked kurom hay bəbay mətul hay ta nda. ³ Gura kurom hay ta suloy kurom na, reŋgez kə nas tay ha, reŋgez ma makumeye ha mənese hərwi nəkurom həzay eye. Bo kurom ma ta nasiye dərma, andza ta fəkiye ta ako. Ka hayumay gər a zlele a həlay nakay anəŋ məndzibəra mazlambar ma ndəviye aye. ⁴ Ka vumatay gər a ndo neheye tə ge məsler ma guvah kurom aye, ka vəlumatay wu i merəbe tay bay. Tsənum kəkay nakə faya ta tuweye naha bo a Mbəlom hərwi ada m̄ dzəna tay ha aye.

NdoweƷe neheƷe t̄a Ʒakum m̄asler aƷe na faya ta tuƷiƷe ada B̄Ʒy MaduƷeƷ Mb̄elom ƷaƷaƷ eye faya ma ts̄aniƷe.

⁵ Ka ndayum b̄ara t̄a zlele kurom ka m̄andzib̄ara, ka pumay b̄azay na, wu neheƷe t̄a yakum a Ʒar aƷe. Ka ndawum wu m̄anday haladzay, ka Ʒalawum tet̄ap tet̄ap andza sla nak̄a ta k̄aƷiƷe. ⁶ Ka Ʒasum tay ha ndo neheƷe ta Ʒakum wuray bay aƷe a sariya, ka k̄aƷum tay ha. N̄eteƷe na, ta Ʒe fakuma ƷaƷaƷ bay.

Zlum ƷƷatay ada ƷuƷulum me

⁷ Malamar Ʒa hay, zlum ƷƷatay hus a h̄alay nak̄a B̄Ʒy MaduƷeƷ ma maweƷe fakƷaya aƷe. Z̄abum ka ndo m̄af̄ate hay t̄aƷay. Ndo m̄af̄ate na, ma h̄abiƷe wu i ƷuƷah ƷƷay hay ta m̄azle ƷƷatay. Ma h̄abiƷe na, ka madazlay i makurre i yam m̄ape hus ka maduk i duk i yam nak̄a ts̄iy ma piƷe sa bay aƷe. ⁸ N̄akurom Ʒarmak, zlum ƷƷatay. Ndzum b̄aƷb̄aƷ h̄arwi pat i m̄amaw i B̄Ʒy MaduƷeƷ kƷay mazlambar faya ma ndisleƷeƷe.

⁹ Malamar Ʒa hay, k̄a ƷuƷƷuzum wuray a bo bay h̄arwi ada Mb̄elom m̄a Ʒas kurom a sariya bay. Ts̄anum, ndo nak̄a ma ƷiƷe sariya aƷe mazlambar faya ma ndisleƷeƷe, neƷƷeƷe mal̄tsa eye ka h̄alay m̄aƷeƷ.

¹⁰ Malamar Ʒa hay, dzalum ka ndo m̄aƷe ha bazlam i Mb̄elom neheƷe ah̄al niƷe t̄a tsik me ta m̄azele i Mb̄elom aƷe. Ta sa Ʒarets̄atseh ada ta zla ƷƷatay. N̄akurom Ʒarmak, zlum ƷƷatay andza n̄eteƷe. ¹¹ Z̄abum, ndo neheƷe Mb̄elom a pa fataya ƷƷama h̄arwi nak̄a t̄a s̄amay naha a Ʒarets̄atseh aƷe. Ka ts̄anum labara i Zob nak̄a a s̄amay naha a wu

hay ahəl nakə dəretsətseh a ndzay a gər aye.* Ma dəba eye na, ka sərūm ha wu nakə Mbəlom a vəlay aye.† Ta dedek Mbəlom na, a sakay naha a ndo hay, ma gateye ŋgwalak.

¹² Malamar ga hay, bazlam bagwar eye anaŋ: Mə wu hay tebiye na, kâ mbađum bay. Kâ mbađum ta magərmbəlom bay, kâ mbađum ta dala bay, kâ mbađum tə wu mekeleŋ eye bay. Lele na, ayaw kurom mâ ndza ayaw. A'ay kurom mâ ndza a'ay. Tsikum andza niye hərwi ada Mbəlom mâ gəs kurom a sariya bay.

¹³ Tadə ndo andaya mə walaŋ kurom faya ma siye dəretsətseh na, mâ đuwulay me a Mbəlom. Tadə ndo andaya mə walaŋ kurom dərev ŋgay faya ma ŋgwasie na, mâ gay naha dəmes a Mbəlom, mâ zambađay.

¹⁴ Tadə ndo andaya dāvats eye mə walaŋ kurom na, mâ zalatay a madugula i ndo məpe mədzał gər ka Yesu hay hərwi ada tâ fađa faya mal ta məzele i Bəy Maduweŋ Yesu ada tâ đuwulay me a Mbəlom hərwi ŋgay. ¹⁵ Tadə ka đuwulay me a Mbəlom ada kə dzala ha Mbəlom kə tsəne mađuwule me ŋgay na, ma dzəniye na. Bəy Maduweŋ ma mbəliye ha. Tadə kə ge mezeleme na, Mbəlom ma pəsay ha dərmał.

¹⁶ Hərwi wu nakay, neŋ faya na gwadumeye, đum ha a bo mezeleme kurom hay mə walaŋ kurom nəte nəte, ada đuwulumay me a Mbəlom hərwi ndo siye hay dərmał hərwi ada Mbəlom mâ təma kurom ha. Mađuwule me i ndo nakə

---

* 5:11 Zob 1.1–2.10. † 5:11 Zob 42.10-17.

tsədaŋŋa kame i Mbəlom aye na, gədaŋ eye haladzay. ¹⁷ Dzalum ka Eliya nakə ahəl niye aye. Neŋgeye na, ndo andza nəkway. Ka dūwulay me a Mbəlom tə dərev ŋgay peteh hərwi ada yam mâ pa bay.† Yam kə pa ka dala niye bay məve mahkar ta kiye məkwa. ¹⁸ Ma dəba eye na, a dūwulay me a Mbəlom hərwi ada yam mâ pa sa. Mbəlom a paw yam ada wu hay ta ndzohwaw dərmaĸ. §

¹⁹ Malamar ga hay, tadə ndoweye mə walaŋ kurom kə dze abəra ka tsəved i Mbəlom, tsa na, ndo ki ye kə ma ahaya ka tsəved na, ²⁰ sərum ha ndoweye nakə ka dzəna ndo i mezeleme hərwi ada mâ gər ha mezeleme aye na, ma təmiye ha ndo i mezeleme niye abəra ma mədahaŋ. Kwa tadə mezeleme ŋgay haladzay bəbay na, Mbəlom ma pəsay ha.

---

† **5:17** Zəba mə 1 Bəy hay 17.1.   § **5:18** Zəba mə 1 Bəy hay 18.1, 41-46.

Dzam Wedeye New Testament in Merey

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Merey

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Merey

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

024cb559-a7ea-5bd1-9dc9-f33abc74bfec